

חוק הרשויות המקומיות (אכיפה סביבתית – סמכויות פקחים), תשס"ח-2008

רשויות ומשפט מנהלי – רשויות מקומיות – אכיפה סביבתית – פקחים

תוכן ענינים

2	<u>Go</u>	הגדרות	סעיף 1
2	<u>Go</u>	סמכות רשות מקומית	סעיף 2
2	<u>Go</u>	הסמכת פקחים	סעיף 3
3	<u>Go</u>	סמכויות פקח	סעיף 4
3	<u>Go</u>	עבירת קנס	סעיף 5
3	<u>Go</u>	זיהוי פקח	סעיף 6
4	<u>Go</u>	ייעוד קנסות	סעיף 7
4	<u>Go</u>	דיווח לעובד מוסמך	סעיף 8
4	<u>Go</u>	חקירה וכתב אישום על ידי גורם אחר	סעיף 9
4	<u>Go</u>	סייג לסמכויות פקח	סעיף 10
4	<u>Go</u>	אכיפה באמצעות חוקי עזר	סעיף 11
5	<u>Go</u>	שינוי התוספת	סעיף 12
5	<u>Go</u>	שמירת דינים	סעיף 13
5	<u>Go</u>	ביצוע	סעיף 14
5	<u>Go</u>	תחילה	סעיף 22

חוק הרשויות המקומיות (אכיפה סביבתית – סמכויות פקחים), תשס"ח-2008*

1. בחוק זה –

הגדרות

"חוק סדר הדין הפלילי" – חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 ;

"חיקוק סביבה" – הוראה לפי חיקוק המנוי בתוספת ;

(תיקון מס' 4)
תשע"א-2011

"פקח" – עובד רשות מקומית שהוסמך בהתאם להוראות חוק זה, לפקח על ביצוע חיקוקי סביבה, כולם או חלקם ;

"פקודת מעצר וחפוש" – פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 ;

"רשות מקומית" – עיריה, מועצה מקומית, או איגוד ערים שעיקר עיסוקו שמירה על איכות הסביבה ;

"רשות מקומית גדולה" – עיריה או מועצה מקומית שמספר תושביה הרשומים במרשם האוכלוסין עולה על 20,000 ;

"רשות מקומית קטנה" – עיריה או מועצה מקומית שמספר תושביה הרשומים במרשם האוכלוסין אינו עולה על 20,000 ;

"השר" – שר הפנים.

2. (א) רשות מקומית גדולה או איגוד ערים שעיקר עיסוקו שמירה על איכות הסביבה, לפי העניין, יפעלו בתחום שיפוטם לאכיפת חיקוקי הסביבה בהתאם להוראות חוק זה.

סמכות רשות מקומית

(ב) רשות מקומית קטנה רשאית לפעול בתחום שיפוטם לאכיפת חיקוקי הסביבה, כולם או חלקם, בהתאם להוראות חוק זה.

3. (א) ראש רשות מקומית רשאי להסמיך, מבין עובדי הרשות המקומית, פקחים בסמכויות לפי חוק זה, כולן או חלקן, ובלבד שלא יוסמך פקח, אלא אם כן התקיימו בו כל אלה :

הסמכת פקחים

* פורסם ס"ח תשס"ח מס' 2155 מיום 11.6.2008 עמ' 534 (ה"ח הכנסת תשס"ח מס' 196 עמ' 112).

תוקן ס"ח תשס"ח מס' 2174 מיום 31.7.2008 עמ' 785 (ה"ח הכנסת תשס"ח מס' 111 עמ' 126, ה"ח הכנסת תשס"ח מס' 210 עמ' 209) – תיקון מס' 1 בסעיף 92 לחוק אוויר נקי, תשס"ח-2008 ; §§ תחילתו ביום 1.1.2011. ###

ס"ח תשס"ט מס' 2200 מיום 23.6.2009 עמ' 146 (ה"ח הממשלה תשס"ט מס' 434 עמ' 343) – תיקון מס' 2. ס"ח תשע"א מס' 2275 מיום 31.1.2011 עמ' 299 (ה"ח הממשלה תש"ע מס' 514 עמ' 1116) – תיקון מס' 3 בסעיף 58 לחוק להסדרת הטיפול באריות, תשע"א-2011 ; §§ תחילתו ביום 1.3.2011. ###

ס"ח תשע"א מס' 2290 מיום 5.4.2011 עמ' 749 (ה"ח הממשלה תש"ע מס' 483 עמ' 342) – תיקון מס' 4 בסעיף 33 לחוק הגנת הסביבה (סמכויות פיקוח ואכיפה), תשע"א-2011 ; §§ תחילתו ביום 1.8.2011. ###

ס"ח תשע"א מס' 2313 מיום 15.8.2011 עמ' 1067 (ה"ח הממשלה תשע"א מס' 546 עמ' 282) – תיקון מס' 5 בסעיף 11 לחוק שמירת הניקיון (תיקון מס' 20), תשע"א-2011 ; §§ תחילתו ביום 1.10.2011. ###

ס"ח תשע"ב מס' 2372 מיום 26.7.2012 עמ' 559 (ה"ח הממשלה תשע"ב מס' 675 עמ' 686) – תיקון מס' 6 בסעיף 71 לחוק לטיפול סביבתי בציוד חשמלי ואלקטרוני ובסוללות, תשע"ב-2012 ; ר' סעיף 73 לענין תחילה. §§

73. (א) בכפוף להוראות סעיפים קטנים (ב) ו-(ג), תחילתו של חוק זה ביום כ"ט בטבת התשע"ד (1 בינואר 2014) (להלן – יום התחילה), ובלבד שעד לאותו מועד הותקנו תקנות לפי סעיפים 12(א) ו-67(א)(4) ; לא הותקנו תקנות כאמור עד לאותו מועד ידחה השר, בצו, באישור הוועדה, את יום התחילה בתקופה שלא תעלה על שישה חודשים בכל פעם.

(ב) תחילתם של סעיפים 1, 2, 14 עד 16, 23, 24 ו-26(ד) ביום י"ט בטבת התשע"ג (1 בינואר 2013).

(ג) תחילתו של פרק ט' ביום התחילה, ובלבד שעד לאותו מועד, ידחה השר, בצו, באישור הוועדה, את מועד תחילתו של פרק ט' בתקופה שלא תעלה על שישה חודשים נוספים בכל פעם.

(ד) תקנות ראשונות לפי סעיפים 12(א) ו-51(ב) יובאו לאישור הוועדה בתוך שישה חודשים מיום פרסומו של חוק זה. ###

ק"ח תשע"ב מס' 7149 מיום 1.8.2012 עמ' 1554 – צו תשע"ב-2012.

ס"ח תשע"ז מס' 2614 מיום 28.3.2017 עמ' 502 (ה"ח הממשלה תשע"ז מס' 1096 עמ' 676) – תיקון מס' 7 בסעיף 16 לחוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 78), תשע"ז-2017 ; תחילתו ביום 26.7.2017.

(1) משטרת ישראל הודיעה, לא יאוחר משלושה חודשים מפנייתו של ראש הרשות המקומית אליה, כי היא אינה מתנגדת להסמכתו מטעמים של ביטחון הציבור, לרבות בשל עברו הפלילי;

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שהיו נתונות לו לפי חוק זה, כפי שהורה השר בהסכמת השר לביטחון הפנים, ולפי החיקוק שעל ביצועו הוא יפקח, כפי שהורה השר בהסכמת השר הממונה על אותו חיקוק;

(3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים ככל שהורה השר, בהסכמת השר הממונה על אותו חיקוק והשר לביטחון הפנים.

(ב) הודעה על הסמכת פקח לפי סעיף זה תפורסם ברשומות.

4. (א) לשם פיקוח על ביצוע חיקוק סביבה, רשאי פקח שהוסמך לפקח על ביצועו בתחום הרשות המקומית שבה הוא עובד, לאחר שהזדהה לפי סעיף 6 –

(1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג בפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;

(2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך שיש בהם כדי להבטיח או להקל על ביצוע חיקוק סביבה; בפסקה זו, "מסמך" – לרבות פלט, כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995;

(3) לערוך בדיקות או מדידות או ליטול דוגמאות לשם בדיקה וכן להורות על מסירת דוגמאות לבדיקת מעבדה או על שמירתן לתקופה שיוורה, או לנהוג בהן בדרך אחרת;

(4) להיכנס למקום, לרבות לכלי טיס או לכלי רכב, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית משפט.

(ב) התעורר חשד לביצוע עבירה על חיקוק סביבה רשאי פקח שהוסמך לפקח על ביצועו, בתחום הרשות המקומית שבה הוא עובד:

(1) לחקור כל אדם הקשור לעבירה כאמור, או שעשויות להיות לו ידיעות הנוגעות לעבירה כאמור; על חקירה לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 2 ו-3 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות), בשינויים המחויבים;

(2) לתפוס כל חפץ הקשור לעבירה כאמור; על תפיסה לפי פסקה זו יחולו הוראות הפרק הרביעי לפקודת מעצר וחיפוש, בשינויים המחויבים;

(3) לבקש מבית משפט צו חיפוש על פי סעיף 23 לפקודת מעצר וחיפוש, ולבצעו; על חיפוש לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 24(א)(1), 26 עד 28 ו-45 לפקודת מעצר וחיפוש, בשינויים המחויבים.

(ג) סירב אדם להיענות לדרישות פקח, על פי סמכותו בהתאם להוראות סעיף זה, והיה חשש שיימלט או שזהותו אינה ידועה, רשאי הפקח לעכבו עד לבואו של שוטר, ויחולו על עיכוב כאמור הוראות סעיף 75(ב) ו-1(ג) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996, בשינויים המחויבים.

(ד) אין בסמכויות פקח לפי חוק זה כדי לגרוע מסמכויות פיקוח שניתנו לו לפי כל דין אחר, אולם פקח שהוסמך לפי חוק זה לא יוסמך לפי כל דין אחר לעניין חיקוק הסביבה שהוסמך לפקח על ביצועו.

(ה) בביצוע תפקידיו לפי סעיף זה, לעניין חיקוק סביבה שעל ביצועו ממונה שר החקלאות ופיתוח הכפר, יפעל פקח על פי הנחיותיו של עובד מוסמך.

5. נקבע כי עבירה על חיקוק סביבה היא עבירת קנס לפי סעיף 221(א) לחוק סדר הדין הפלילי, לא יעשה ראש רשות מקומית שימוש בסמכותו להסמך עובד רשות מקומית למסור הודעת תשלום קנס לפי סעיף 228(ב) לחוק האמור ביחס לאותה עבירה, אלא אם כן הוסמך אותו עובד כפקח לפי הוראות חוק זה.

6. פקח לא יעשה שימוש בסמכויותיו הנתונות לו לפי חוק זה, אלא בהתקיים כל אלה:

(1) הוא בעת מילוי תפקידו;

(2) הוא לובש מדי פקח, בצבע ובצורה שהורה לעניין זה ראש הרשות המקומית, ובלבד

סמכויות פקח

עבירת קנס
(תיקון מס' 7)
תשנ"ז-2017

זיהוי פקח

שלא יהיה בהם כדי להטעות כנחזים להיות מדי משטרה, והוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו;

(3) יש בידו תעודה החתומה בידי ראש הרשות המקומית, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו שאותה יציג על פי דרישה.

7. על אף האמור בכל דין, קנס שהטיל פקח או שהוטל בבית משפט עקב הפעלת סמכותו של פקח, ישולם לקופת הרשות המקומית.

8. (א) שר הממונה על ביצוע חיקוק סביבה, יסמך, מבין עובדי משרדו, עובד בכיר לעניין חוק זה (בחוק זה – עובד מוסמך)¹; עובד מוסמך ימונה דרך כלל או לגבי רשות מקומית מסוימת; הודעה על הסמכה כאמור תפורסם ברשומות ותימסר לרשות המקומית הנוגעת בדבר.

(ב) רשות מקומית תודיע לעובד מוסמך הנוגע בדבר על חקירה של עבירה על חיקוק סביבה שפתחה בה ועל כתב אישום שהוגש עקב חקירה כאמור, לא יאוחר מ-14 ימים ממועד פתיחת החקירה או הגשת כתב האישום, לפי העניין; לעניין סעיף זה, "כתב אישום" – למעט הודעת תשלום קנס לפי סעיף 228(ב) לחוק סדר הדין הפלילי.

(ג) עובד מוסמך רשאי לפטור רשות מקומית מחובת הדיווח לפי סעיף קטן (ב), דרך כלל או לגבי עבירה מסוימת, ביוזמתו או על פי בקשת הרשות המקומית.

(ד) השר רשאי להורות על מתכונת ההודעה לפי סעיף זה ועל הפרטים שייכללו בה.

9. (א) עובד מוסמך רשאי להורות, דרך כלל או לגבי עניין מסוים, כי לא תיפתח חקירה על ידי רשות מקומית, ואם החלה חקירה כאמור, רשאי הוא להורות על הפסקתה והעברתה לידי גורם אחר שעליו יורה, המוסמך לחקור בעבירה.

(ב) קצין משטרה בכיר כהגדרתו בפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971, שהסמך לעניין זה המפקח הכללי של המשטרה (בסעיף זה – קצין מוסמך), רשאי להודיע לרשות מקומית כי עניין מסוים או סוג עניינים שפירט בהודעתו, נחקר או מטופל על ידי המשטרה; הודיע קצין מוסמך כאמור, לא תפתח רשות מקומית בחקירה באותו עניין או סוג עניינים שפורטו בהודעה, ואם נפתחה חקירה כאמור – תופסק החקירה.

(ג) היועץ המשפטי לממשלה או מי שהוא הסמך לעניין זה רשאי להורות על העברת הטיפול בכתב האישום כאמור בסעיף 8(ב), לתובע אחר כמשמעותו בחוק סדר הדין הפלילי.

10. פקח לא ישתמש בסמכויותיו לפי חוק זה כלפי אלה:

(1) מוסד ממוסדות המדינה למעט בית חולים ממשלתי;

(2) רשות מקומית;

(3) ספקים ומפעלים המפתחים או מייצרים ציוד ביטחוני בעבור כוחות הביטחון, שקבע לעניין זה, מטעמי ביטחון המדינה, ראש הממשלה או שר הביטחון, בהתייעצות עם השר להגנת הסביבה ועם שר הפנים; לעניין זה, "כוחות הביטחון", "ציוד ביטחוני" – כהגדרתם בחוק התאגידים הביטחוניים (הגנה על אינטרסים ביטחוניים), התשס"ו-2006.

11. (א) רשות מקומית גדולה לא תחיל חוק עזר הקובע עבירה שישודותיה דומים לישודות עבירה על חיקוק סביבה; אין בהוראה זו כדי למנוע החלת חוק עזר הקובע עבירות אחרות או נוספות.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), מועצת רשות מקומית גדולה רשאית לקבוע, לפי הצעת ראש הרשות המקומית האמורה ובהסכמת היועץ המשפטי שלה, כי הרשות המקומית תחיל את הוראות חוק העזר כאמור באותו סעיף קטן, ורשאית היא לקבוע הוראה שונה לגבי אזורים שונים בתחומה; קבעה רשות מקומית כאמור, לא יחולו סמכויותיה לפי חוק זה לעניין חיקוק הסביבה כאמור בסעיף קטן (א).

(ג) החליטה רשות מקומית קטנה לפעול כאמור בסעיף 2(ב), יחולו הוראות סעיף קטן (א), בשינויים המחויבים, לעניין חיקוק הסביבה שלגביו החליטה כאמור.

¹ ר' הסמכה: "פ' תשפ"ו מס' 13951 מיום 9.11.2025 עמ' 914.

- (ד) החלטה של רשות מקומית לפי סעיפים קטנים (ב) או (ג) תיכנס לתוקף מיום פרסומה ברשומות.
12. השר, בהסכמת הממונה על החיקוק שלגביו מתבקש השינוי והשר לביטחון הפנים ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את התוספת.
13. הוראות חוק זה באות להוסיף על הוראות כל דין ולא לגרוע מהן, אלא אם כן נקבע במפורש אחרת.
14. השר ממונה על ביצוע הוראות חוק זה, והוא רשאי, בהתייעצות עם השר להגנת הסביבה ועם השר לביטחון הפנים ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו.
15. בחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984, בסעיף 12(א), המילים "איגודי ערים, עיריות, מועצות מקומיות", – יימחקו.
16. בחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, בתוספת השלישית, בסופה יבוא:
"32. חוק הדרכים (שילוט), התשכ"ו-1966.
33. חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993, לעניין עבירות לפי סעיפים 15 ו-16ב.
34. חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), התשנ"ד-1994.
35. חוק הפיקדון על מכלי משקה, התשנ"ט-1999, לעניין עבירות לפי סעיף 18(א)(3).
36. חוק לסילוק ולמיחזור צמיגים, התשס"ז-2007, לעניין עבירות לפי סעיף 15(א)(1) ו- (3) עד (5)."
17. בחוק איסור ופינוי פסולת למיחזור, התשנ"ג-1993, בסעיף 8(א), במקום הרישה עד המילה "רשאים" יבוא "השר רשאי".
18. בחוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), התשנ"ד-1994 –
(1) בסעיף 5, המילים "ועובדי הרשויות המקומיות" – יימחקו;
(2) בסעיף 8(א), אחרי "מפקח" יבוא "וכן פקח כמשמעותו בחוק הרשויות המקומיות (אכיפה סביבתית – סמכויות פקחים), התשס"ח-2008".
19. בחוק איסור נהיגה בחוף הים, התשנ"ז-1997, בסעיף 4(א), הסיפה החל במילים "ומתוך רשימות פקחים" – תימחק.
20. בחוק שמירת הסביבה החופית, התשס"ד-2004, בסעיף 12(א), המילים "וכן מבין עובדי רשות מקומית בהסכמת ראש אותה רשות", – יימחקו.
21. בחוק לסילוק ולמיחזור צמיגים, התשס"ז-2007, בסעיף 10(א), המילים "או עובד רשות מקומית" – יימחקו.
22. תחילתו של חוק זה 18 חודשים מיום פרסומו ואולם תחילתו של פרט 10(ב) לתוספת, שנתיים מיום פרסומו של חוק זה.

שינוי התוספת

שמירת דינים

ביצוע

תיקון חוק שמירת הניקיון – מס' 10

תיקון חוק בתי המשפט – מס' 50

תיקון חוק איסור ופינוי פסולת למיחזור

תיקון חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) – מס' 6

תיקון חוק איסור נהיגה ברכב בחוף הים

תיקון חוק שמירת הסביבה החופית – מס' 3

תיקון חוק לסילוק ולמיחזור צמיגים

תחילה (תיקון מס' 2) תשס"ט-2009

תוספת

(חיקוקי סביבה)

1. פקודת היערות.
2. עבירות לפי סעיפים 111, 111א ו-111ב לפקודת המכרות.
3. (א) עבירות לפי סעיף 71א ו-71ד לפקודת בריאות העם, 1940.
(ב) תקנות בריאות העם (טיפול בפסולת במוסדות רפואיים), התשנ"ז-1997.
4. עבירות לפי סעיף 20כא לחוק המים, התשי"ט-1959, למעט העבירות הקבועות בתקנות המים (מניעת זיהום המים) (סילוק שפכים מכלי שיט), התשנ"ט-1998.

צו תשע"ב-2012

5. חוק הגנת הצומח, התשט"ז-1956.
6. עבירות לפי חוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961, למעט עבירה לפי סעיף 11(א)(2).
7. חוק הדרכים (שילוט), התשכ"ו-1966.
8. עבירות לפי סעיף 13(א)(2) ו-3, (ב)(1) ו-ג, וסעיף 15 לחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984. (תיקון מס' 5) תשע"א-2011
9. חוק איסוף ופינוי פסולת למיחזור, התשנ"ג-1993.
10. (א) עבירות לפי סעיף 15(א) לחוק החמרים המסוכנים, התשנ"ג-1993, וכן עבירות לפי סעיף 16 ב לחוק האמור לעניין העבירות האמורות.
- (ב) עבירות לפי סעיף 15(ב) ו-ג לחוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993, וכן עבירות לפי סעיף 16 ב לחוק האמור לעניין העבירות האמורות.
- (ג) (נמחקה).
11. חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), התשנ"ד-1994, ותקנות שהותקנו לפיו.
12. חוק איסור נהיגה ברכב בחוף הים, התשנ"ז-1997.
13. עבירות לפי סעיף 18(א)(3) לחוק הפיקדון על מכלי משקה, התשנ"ט-1999, וכן עבירות לפי סעיף 19 לחוק האמור לעניין העבירות האמורות.
14. חוק שמירת הסביבה החופית, התשס"ד-2004.
15. חוק הקרינה הבלתי מייננת, התשס"ו-2006.
16. עבירות לפי סעיף 15(א)(1), (3) ו-4 לחוק לסילוק ולמיחזור צמיגים, התשס"ז-2007, ולפי סעיף 15(א)(5) לחוק האמור, לעניין דיווח לפי סעיף 9(ב) לאותו חוק, וכן עבירות לפי סעיף 16 לחוק האמור לעניין העבירות האמורות.
17. חוק אוויר נקי, התשס"ח-2008, ואולם בביצוע תפקידיו לעניין מקור פליטה טעון היתר כהגדרתו בחוק האמור יפעל פקח על פי הנחיותיו של עובד מוסמך. (תיקון מס' 1) תשס"ח-2008
18. עבירות לפי סעיף 31(א)(1) או 2, (ב)(2) ו-ג(2) לחוק להסדרת הטיפול בארזות, התשע"א-2011, וכן עבירות לפי סעיף 32 לחוק האמור לעניין העבירות האמורות. (תיקון מס' 3) תשע"א-2011
19. עבירות לפי סעיף 43(א)(1) ו-2, (ב)(13), (15) ו-17, (ג)(8) לחוק לטיפול סביבתי בציוד חשמלי ואלקטרוני ובסוללות, התשע"ב-2012, וכן עבירה לפי סעיף 44 לחוק האמור לעניין העבירות האמורות. (תיקון מס' 6) תשע"ב-2012

מאיר שטרית
שר הפנים

אהוד אולמרט
ראש הממשלה

דליה איציק
יושבת ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

הודעה למנויים על עריכה ושינויים במסמכי פסיקה. חקיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן

גפני